

REFERAT Udvalget for Børn og Skole (2022 - 2025) d. 16-09-2024

Mødedato Mandag d. 16. september 2024 kl. 14:30

Mødested Mødelokale 1

Mødedeltagere Hans Hammann, Klaus Rafael Jensen, Lene Aagaard, Katja Ivesøe, Ditte-Marie Thejsen, Torben Madsen, Palle Holsting

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af forslag til dagsorden.....	3
Efterretningsliste.....	4
Kort orientering fra bestyrelse/råd, hvor medlem er udpeget af Kommunalbestyrelsen.....	5
Orientering fra udvalg/forvaltning.....	6
Høringssvar til Ankestyrelsen tilsyn vedrørende specialområdet på skolerne.....	7
Bedre muligheder for alle.....	9
Økonomisk genopretningsplan skoleområdet.....	11
3. økonomiopfølgning 2024, Udvalget for Børn og Skole - Overførsler.....	13
3. økonomiopfølgning 2024, Udvalget for Børn og Skole.....	15
Godkendelse af beslutningsprotokol.....	18
Ændring af økonomimodel på specialundervisningsområdet i Odder Kommune.....	19

Punkt 1: Godkendelse af forslag til dagsorden

S2021-27347

Forvaltningen indstiller

At forslag til dagsorden godkendes.

Aktuel beslutning på Udvalget for Børn og Skole 16-09-2024

Godkendt

Punkt 2: Efterretningsliste

S2021-27347

Forvaltningen indstiller

At bilagslisten tages til efterretning.

Aktuel beslutning på Udvalget for Børn og Skole 16-09-2024

Taget til efterretning

Bilag

Overblik over foreløbige sager til udvalget for Børn og Skole - september 2024

Punkt 3: Kort orientering fra bestyrelse/råd, hvor medlem er udpeget af Kommunalbestyrelsen

S2021-27347

Forvaltningen indstiller

At orienteringen tages til efterretning.

Aktuel beslutning på Udvalget for Børn og Skole 16-09-2024

Taget til efterretning

Punkt 4: Orientering fra udvalg/forvaltning

S2021-27347

Forvaltningen indstiller

At orienteringen tages til efterretning.

Aktuel beslutning på Udvalget for Børn og Skole 16-09-2024

Sagen vedrørende åbningstider i Dagtilbud blev sendt tilbage til Udvalget for Børn og Skole ved behandlingen på Kommunalbestyrelsens møde d. 3. september. Udvalget drøftede sagen og sender uden tilføjelser sagen videre til behandling i Udvalget for Økonomi og Erhverv samt Kommunalbestyrelsen.

Punkt 5: Hørings svar til Ankestyrelsen tilsyn vedrørende specialområdet på skolerne

S2024-4210

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal behandle dette hørings svar til Ankestyrelsens tilsyn vedrørende et specialtilbud på skoleområdet.

Baggrund for sagen

Odder Kommune modtog den 3. juli 2024 et høringsbrev fra Ankestyrelsens tilsyn om en mulig tilsynssag foranlediget af en henvendelse fra Sekretariatet for Klagenævnet for Specialundervisning. Det fremgår af henvendelsen til klagenævnet, at de i forbindelse med behandling af tre konkrete klagesager i foråret 2024 er blevet opmærksom på, at elever henvises til specialundervisningstilbud, som kan være i strid med folkeskolelovgivningen. Forvaltningen kan oplyse, at eleverne i de tre konkrete klagesager behandlet i foråret 2024 aldrig startede i tilbuddet, og at eleverne efterfølgende er visiteret til andet specialundervisningstilbud. Tilbuddet som er behandlet i de konkrete klagesager ved klagenævnet eksisterer ikke længere, og giver derfor ikke anledning til yderligere tiltag. Henvendelsen fra klagenævnet har givet anledning til undersøge, om der er andre tilbud i Odder Kommune, hvor elever der i medfør af folkeskolelovens § 3, stk. 2, er blevet henvist til specialundervisning eller anden specialpædagogisk støtte i et tilbud, som kan være i strid med folkeskolelovens § 25 og 25a samt specialundervisningsbekendtgørelsens § 9. Det vedlagte hørings svar beskriver dette forhold nærmere.

Forvaltningens bemærkninger

Forvaltningen oplyser i den vedlagte redegørelse, at der aktuelt er et andet specialklassetilbud - Skole og familieenheden - som ikke er placeret på en almindelig folkeskole. Skole og familieenheden er et særligt tilrettelagt tilbud, der henvender sig til elever, som har/har haft fuld skole fravær, og som skal vende tilbage til undervisningen gennem et individuelt tilrettelagt forløb. Det er et tværgående specialklassetilbud på tværs af Skole og dagtilbudsforvaltningen og Børn-, Unge- og familieforvaltningen. Målet er at skabe en helhedsorienteret indsats omkring barnet/den unge og deres familie både skolemæssigt og i hjemmet. Placeringen af specialklassetilbuddet er på Ålykkecentret centralt placeret i Odder by. Placeringen har fra start været tiltænkt som midlertidig løsning, indtil der kunne findes en mere permanent lokation til tilbuddet. På baggrund af henvendelsen fra klagenævnet, må Odder Kommune erkende, at tilbuddet ikke lever op til kravene i folkeskolelovens § 25 og 25a samt specialundervisningsbekendtgørelsens § 9.

Forvaltningen har derfor igangsat en proces, hvor tilbuddet flyttes til lokaler, der geografisk er placeret på Parkvejens Skole. Dette sker i tæt dialog med elev, forældre og medarbejdere. Processen forventes færdig ultimo 2024, da flytningen vil kræve, at der igangsættes større renoverings- og ombygningsarbejder af de tiltænkte lokaler. I den proces er der iværksat en orientering af såvel personale som forældre og elever, og i løbet af de kommende måneder, vil der blive udarbejdet en konkret tidsplan for overflytning af de enkelte elever. Den tidsplan vil blive udarbejdet i samarbejde med eleven, forældre, PPR samt øvrigt personale og ledelse.

Da tilbuddet aktuelt rummer 12 elever, som alle er kendt med omfattende skolevægringsproblematikker, vil det efter forvaltningens overbevisning ikke være i overensstemmelse med elevernes tarv, at eleverne visiteres til et andet tilbud og flyttes. Derfor skal tempoet i overflytningen af eleverne være i overensstemmelse med elevernes skrøbelige situation, og derfor vil en endelig overflytning ske ved udgangen af februar 2025. Der vil ikke blive visiteret yderligere elever til tilbuddet, førend der er sket fysisk flytning af tilbuddet til Parkvejens Skole. Den fulde redegørelse er vedlagt som bilag og som indstilles til godkendelse af Kommunalbestyrelsen.

Sagens gang

- Udvalget for Børn og Skole den 16. september 2024
- Udvalget for Økonomi og Erhverv den 30. september 2024
- Kommunalbestyrelsen den 8. oktober 2024

Forvaltningen indstiller

At kommunalbestyrelsen godkender det udarbejdede høringsbrev til Ankestyrelsens Tilsyn

Aktuel beslutning på Udvalget for Børn og Skole 16-09-2024

Indstilles til godkendelse med en bemærkning om at forvaltningen skal arbejde videre med at skabe de bedste forudsætninger for denne elevgruppe.

Bilag

Bilag 2 Svar på spørgsmål fra STUK

Bilag 1 - Brev fra Ankestyrelsens tilsyn samt Klagenævnet for Specialundervisning

Høringssvar til Ankestyrelsens tilsyn

Punkt 6: Bedre muligheder for alle

S2024-3909

Resumé

Forvaltningen har undersøgt, hvordan der kan skabes "Bedre muligheder for alle" ved at undervise flere børn og unge med særlige behov på de lokale skoler. Intentionen er, at skabe rammer for, at skolerne i højere grad kan leve op til intentionerne i Børne- og Ungepolitikken.

Forvaltningen har på den baggrund udarbejdet 6 anbefalinger, som omhandler organisering, økonomi og visitation. De 6 anbefalinger er beskrevet i høringsmaterialet "Bedre muligheder for Alle".

Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om at sende de 6 anbefalinger i høring hos skolebestyrelser, MED-udvalg, faglige organisationer og handicaporganisationer.

Baggrund for sagen

Antallet af elever som henvises til specialklasser har været stigende i en årrække - både nationalt og lokalt. Fra skoleåret 2020/21 til 2024/25 er antallet af elever, som undervises i specialklasser steget fra 119 til 169. Samtidig oprettes der flere og flere mellemformer. Tendensen udfordrer elevernes fællesskaber i folkeskolen, deres muligheder for et godt liv på sigt samt sammenhængskraften i økonomien på området.

Temaet har været genstand for analyse og gentænkning flere gange, både i Odder og på landsplan.

Den 5. februar 2024 godkendte Udvalget for Børn og Skole forvaltningens oplæg til samlet proces for analyse af specialundervisningsområdet, justering af visitation og tilpasning af ressourcefordelingsmodel.

På et senere møde den 15. april vedtog Udvalget for Børn og Skole, at forvaltningen skulle arbejde ud fra en større inkludering af elever i almen miljøet og lade sig yderligere inspirere af erfaringer med at blot segregere få elever fra Lillehammer og Syddjurs.

Forvaltningen nedsatte herefter tre analysegrupper, som har arbejdet med

- a) Forhold som styrker børn og unges fællesskaber og skaber "Bedre muligheder for Alle"
- b) Før-visitiation og visitation
- c) Ressourcefordelingsmodeller på specialområdet

Forvaltningen lægger op til en større gentænkning af almen og specialområdet. En mere inkluderende og mangfoldig folkeskole, som skaber "Bedre muligheder for Alle", fordrer at flere medarbejdere tilknyttes almenområdet - tæt på eleverne.

Det hører under Kommunalbestyrelsens kompetence at træffe beslutning om skolestruktur, specialundervisning og specialpædagogisk bistand jf Folkeskoleloven § 40 stk. 2.

Kommunalbestyrelsen kan i alle sager anmode skolebestyrelserne om en udtalelse. Forvaltningen anbefaler, at skolebestyrelserne, MED-udvalgene og handicaporganisationer afgiver udtalelse i denne dag.

Forvaltningens bemærkninger

På baggrund af forvaltningens analyse vedtog chefgruppen på børne- og ungeområdet at indstille 6 beslutningspunkter til Kommunalbestyrelsen, som skal understøtte Odder Kommunes Børne- og Ungepolitik fra 2019 og skolernes arbejde med at skabe fællesskaber og bedre muligheder for alle børn og unge.

1. Almenområdet skal styrkes, så de fleste børn kan blive i folkeskolens fællesskaber.
2. Forældresamarbejdet styrkes og forankres i de fire værdier for forældresamarbejde
3. Central understøttelse af forandringsprocessen
4. Børn, Unge og Familie's (BUF) kerneydelser skal i højere grad rettes mod understøttelse af fællesskaberne i folkeskolerne.
5. Kapaciteten i specialklasserne justeres.

6. Elever, som modtager undervisning i specialklasser, har deres skolegang på folkeskolerne, hvis de vurderes egnet til udslusning.

De 6 beslutningspunkter er beskrevet yderligere i det vedlagte høringsmateriale (bilag 2) sammen med høringsbrevet (bilag 1) og en foreløbig kommunikationsplan (bilag 3).

I forbindelse med budgetforhandlingerne skal Kommunalbestyrelsen på årlig basis drøfte den økonomiske understøttelse af "Bedre muligheder til Alle".

Udover de seks beslutningspunkter fremlægger forvaltningen et forslag til en justeret tildelingsmodel på specialområdet i en separat sag, som følger som en tillægsgangorden. Denne sag sendes også i høring.

Materialet sendes i høring hos skolebestyrelser, MED-udvalg, faglige organisationer og handicaporganisationer onsdag den 9. oktober. Udover den formelle høringsproces er planlagt en lang række kommunikationsaktiviteter i form af skriftlige orienteringer, dialogmøder og lignende såvel i løbet af behandlingen af forslaget samt efter den endelige behandling i Kommunalbestyrelsen. Dette er beskrevet i bilag 3 - Kommunikationsplan.

Sagen behandles med høringssvar i Udvalget for Børn og Skole mandag den 25. november, i Udvalget for Erhverv og Økonomi mandag den 9. december og i Kommunalbestyrelsen den 17. december.

Sagens gang

- Udvalget for Børn og Skole den 16. september 2024
- Udvalget for Økonomi og Erhverv den 30. september 2024
- Kommunalbestyrelsen den 8. oktober 2024

Forvaltningen indstiller

At almenområdet skal styrkes, så de fleste børn kan blive i folkeskolens fællesskaber.

At forældresamarbejdet styrkes og forankres i de fire værdier for forældresamarbejde.

At der etableres central understøttelse af forandringsprocessen.

At Børn, Unge og Families (BUF) kerneydelser i højere grad skal rettes mod understøttelse af fællesskaberne i folkeskolerne.

At kapaciteten i specialklasserne justeres.

At elever, som modtager undervisning i specialklasser, har deres skolegang på folkeskolerne, hvis de vurderes egnet til udslusning.

Aktuel beslutning på Udvalget for Børn og Skole 16-09-2024

Punktet udsættes til mødet i udvalget for Børn og Skole d. 21. oktober. Desuden vil det blive behandlet i Sammen om Skolen d. 25. september, og bemærkninger fra dette møde vil blive indarbejdet i sagen.

Bilag

Bilag 2: Bedre muligheder for Alle

Bilag 1: Høringsbrev til "Bedre muligheder for Alle"

Bilag 3: Kommunikationsplan frem mod opstart af "Bedre muligheder for Alle"

Punkt 7: Økonomisk genopretningsplan skoleområdet

S2024-4480

Resumé

Forvaltningens forslag til en økonomisk genopretningsplan på skoleområdet bliver i denne sag fremlagt til godkendelse.

Baggrund for sagen

Der har på skoleområdet været øgede udgifter gennem nogle år, særligt vedrørende udgifter til elever der segregeres fra almenskolen til specialundervisning. Det samme gør sig gældende i 2024, hvor merudgifterne estimeres til at ende på op imod 4 mio. kr., som angivet i sagen vedrørende 3. økonomiopfølgning. I denne sag foreslår forvaltningen en afviklingsplan, hvor dette merforbrug fordeles mellem skolerne med en afviklingsplan over tre år.

I sagen 'Bedre muligheder for alle' beskrives forvaltningens forslag til ændring af specialområdet på skolerne. Det er forventningen, at såfremt dette forslag vedtages vil det reducere risikoen for, at der vil blive skabt et merforbrug på specialområdet fremover.

Forvaltningens bemærkninger

Udgangspunktet for budgetterne for de enkelte fagområder i Odder kommune er at de skal levere budgetter i balance. Såfremt der er behov for nyinvesteringer eller der er merforbrug, skal disse midler i udgangspunktet findes på anden vis inden for den eksisterende økonomiske ramme - eksempelvis via kompenserende besparelser.

Forvaltningen foreslår på den baggrund at merforbruget på specialområdet dækkes ved at fordele udgifterne på de enkelte skoler. Skolerne får tre år til at dække merforbruget.

I Odder kommune har der været et stadig stigende antal elever der er blevet segregeret til specialundervisningen de seneste år. Det er en udvikling der er gældende for mange kommuner i Danmark i disse år, og den situation er beskrevet mere detaljeret i sagen om forslaget 'Bedre muligheder for alle'.

Det er forvaltningens vurdering, at skolernes budgetter godt kan bære denne merudgift, når det fordeles over tre år. Det vil betyde en merudgift for skolerne på mellem 1 og 1,3 % pr år ud af de samlede budgetter. Dog ser forvaltningen på en særskilt plan for Gylling skole, hvor der er et betragteligt merforbrug i 2024 på knap 30 % af det samlede budget. Dette håndteres i dialog mellem skolelederen og skole- og dagtilbudschefen.

Til at fordele udgifterne er anvendt den socioøkonomiske model for behov for specialpædagogiske indsatser, der er beregnet for de enkelte skoler, og som er beskrevet i sagen om den økonomiske tildelingsmodel. Denne metode er valgt da det forventeligt vil være denne metode der fremover vil blive anvendt til at fordele midler på specialområdet. Det kan også nævnes, at denne metode fordeler udgifterne med en belastning der har et lille spænd på maksimalt 0,3 procentpoint af skolernes budget pr år.

Skema 1 - udgifter til specialområdet fordelt på de enkelte skoler (ud fra et merforbrug på 4 mio. kr.)

Skoler	Andel af merforbrug i kr.	Merforbrug fordelt jævnt over tre år	Skolernes samlede budgetter 2024 (i mio. kr.)
Parkvejens skole	1.420.000	473.000	66.8
Vestskolen	1.692.000	564.000	61.4
Saksild skole	180.000	60.000	9.8
Hou Skole	260.000	87.000	9.1
Gylling Skole	240.000	80.000	5.9

Hundslund skole	204.000	68.000	6.3
-----------------	---------	--------	-----

I sagen der beskriver skolernes økonomi ifølge 3. økonomiopfølgning er angivet skolernes forventede resultat på nuværende tidspunkt. Den sag viser at skolernes forventede resultat, bortset fra Saksild skole der har et forventet positivt resultat på 400.000 kr., ligger på negative resultater på mellem ca. 180.000-1.700.000. Se skemaet herunder:

Skoler	Forventet resultat 3. Økonomiopfølgning
Parkvejens Skole	-1.400.000
Vestskolen	-900.000
Saksild Skole	400.000
Hou skole	-180.000
Gylling skole	-1.740.000
Hundslund skole	-221.600

Skolernes fleksibilitet er i for høj grad hæmmet af at de i længere perioder er kørt med underskud. Det kommer således til at ligge som en forventning til skolerne fremover, at eventuelle merforbrug i et regnskabsår hentes ind i det kommende regnskabsår. Dog henvises der igen til en særskilt dialog omkring merforbruget på Gylling skole. Som nævnt fastholdes de nuværende overførselsadgange på mellem 600.000-1.200.000 kr. Disse giver skolerne mulighed for at skubbe positive og negative resultater frem mellem de enkelte regnskaber og dermed afhjælpe midlertidige budgetmæssige udsving eksempelvis som følge af udsving i elevtal og lignende,

Desuden kan nævnes at skolernes budgetter i 2025 påvirkes af besparelserne som følge af P30, der har en stigende udgiftsprofil i 2025.

Sagens gang

- Udvalget for Børn og Skole den 16. september 2024

Forvaltningen indstiller

At Udvalget for Børn og Skole godkender den økonomiske genopretningsplan

Aktuel beslutning på Udvalget for Børn og Skole 16-09-2024

Punktet udsættes til et senere møde i Udvalget for Børn og Skole.

Bilag

Bilag 1 - beregningsmetoder fordeling af merforbrug på specialområdet

Punkt 8: 3. økonomiopfølgning 2024, Udvalget for Børn og Skole - Overførsler

S2023-5886

Resumé

Formålet med denne sag er at give udvalget overblik over økonomien for 2024 på området for indkomstoverførsler.

Baggrund for sagen

I Odder Kommune ligger bevillingsniveauet på fagudvalgene. Det vil sige, at det er det enkelte fagudvalg, der har ansvaret for, at det samlede budget på udvalgets område holdes. De udvalg, der både administrerer serviceudgifter og indkomstoverførsler har dog en bevilling til hvert af disse hovedområder.

Budgetopfølgningen på indkomstoverførsler behandles i en særskilt sag, da de to hovedområder ikke kan blandes sammen i udvalgets disponeringer.

Denne sag omhandler kun indkomstoverførsler.

Forvaltningens bemærkninger

Tabel 1 viser et overblik over de indkomstoverførsler, der findes på Børn og Skoles område. Tabellen viser status på forbrug pr. ultimo juli samt en forbrugsprocent. 7 måneder af året svarer til 58,3% af året, men der kan være flere faktorer, der gør, at forbruget ikke nødvendigvis falder ligeligt mellem de 12 måneder i året.

Under tabellen er de væsentligste afvigelser i budgetopfølgningen for 2024 forklaret.

Tabel 1: Overblik over indkomstoverførsler på Børn og Skoles område:

Driftsområde (i 1.000 kr.)	Forbrug (ultimo juli)	Korrigeret budget (ultimo juli)	Forbrugs-% (7 mdr.: 58,33)	Forventet regnskabsresultat 2024
Indkomstoverførsler	4.896	5.583	103	-1.500
- Hjælp til tabt arb.fortj.	3.680	4.062		-1.338
- Merudgiftsydelse	1.009	1.385		-50

- Træningsredskaber m.m.	207	136		-112
-----------------------------	-----	-----	--	------

Driftsområde: Indkomstoverførsler

Der forventes et merforbrug på indkomstoverførselsområdet på i alt 1,5 mio. kr.

Merforbruget ses især på området vedrørende hjælp til tabt arbejdsfortjeneste til personer, der i hjemmet forsørger børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Sagsantallet for børn med skolevægning som følge af psykiske udfordringer er stigende, og der forventes derfor fortsat øgede udgifter på området.

Regnskabsresultatet for 2023 på området for indkomstoverførsler udviste et merforbrug på 1,78 mio. kr.

Sagens gang

- Udvalget for Børn og Skole den 16. september 2024
- Udvalget for Økonomi og Erhverv den 30. september 2024
- Kommunalbestyrelsen den 8. oktober 2024

Forvaltningen indstiller

At der søges om tillægsbevilling på 1,5 mio. kr. til dækning af merudgifter på området, finansieret af kassen.

Aktuel beslutning på Udvalget for Børn og Skole 16-09-2024

Indstilles til godkendelse

Bilag

Bilag - Udvalget for Børn og Skole, Indkomstoverførsler BUF - 3. Budgetopfølgning 2024

Punkt 9: 3. økonomifølge 2024, Udvalget for Børn og Skole

S2023-5886

Resumé

Formålet med denne sag er at give udvalget overblik over økonomien for 2024 på udvalgets område.

Baggrund for sagen

I Odder Kommune ligger bevillingsniveauet på fagudvalgene. Det vil sige, at det er det enkelte fagudvalg, der har ansvaret for, at det samlede budget på udvalgets område holdes. De udvalg, der både administrerer serviceudgifter og indkomstoverførsler har dog en bevilling til hvert af disse hovedområder.

Der er tre årlige samlede budgetopfølgninger til politisk drøftelse. Det er dog kun de to sidste der kommer på fagudvalgene. Det enkelte udvalg kan godt vælge at drøfte budgetopfølgning oftere, hvis de finder det nødvendigt.

Forvaltningens bemærkninger

Tabel 1 viser et overblik over de driftsområder, der findes på Børn og Skoles område. Tabellen viser status på forbrug pr. ultimo juli 2024 samt en forbrugsprocent. 7 måneder af året svarer til 58,3% af året, men der kan være flere faktorer, der gør, at forbruget ikke nødvendigvis falder ligeligt mellem de 12 måneder i året.

Under tabellen er de væsentligste afvigelser i budgetopfølgningen for 2024 forklaret.

Tabel 1: Overblik over driftsområder på Børn og Skoles område:

Driftsområde (i 1.000 kr.)	Forbrug (ultimo juli)	Korrigeret budget (ultimo juli)	Forbrugs-% (7 mdr.: 58,3)	Forventet regnskabsresultat 2024
Fritid, bibliotek og kultur (Fritidsundervisning i Ungdomsskolen)	1.618	4.388	37	550
Folkeskoler (de 6 skoler og fællesudgifter for skolerne)	156.030	223.518	70	-7.772
Børnepasning (dagtilbud, dagplejen og fællesudgifter)	54.609	94.831	58	-5.840
Børn, Unge og Familier (Børne- og Familiecentret, SSP, Uddannelses- og Erhvervsvejl.)	50.318	87.683	57	-600
I alt	262.575	410.420	64	-13.662

Alle virksomhedsledere og øvrige budgetansvarlige har vurderet deres budgetoverholdelse i 2024 til denne samlede budgetopfølgning på hele udvalgets område. Der forventes samlet set et merforbrug på ca. 13,6 mio. kr. på udvalgets område. De væsentligste afvigelser i forhold til det budgetlagte er beskrevet nedenfor.

Vedlagt som bilag til denne sag er indberetninger fra de virksomheder og budgetområder, der enten forventer væsentlige afvigelser i det forventede regnskab eller er områder, der følges særlig tæt økonomisk.

Driftsområde: Fritid, Bibliotek og Kultur

Virksomheder på området: Klub og Fritidsundervisning i Ungdomsskolen

Der er igangsat en række initiativer på området i samarbejde med flere aktører. Halvdelen af det akkumulerede overskud fra tidligere år forventes først anvendt til tiltag i 2025.

Driftsområde: Folkeskoler

Virksomheder på området: Vestskolen, Parkvejens Skole, Saksild skole, Hou Skole, Gylling Skole, Hundslund Skole, Heltidsundervisningen, Uddannelse og Erhvervsvejledning, Fælles Skole og SFO

Der forventes et merforbrug på specialundervisning på 4 mio. kr. i indeværende år. Der arbejdes med en ny model for specialundervisning i Odder Kommune, som forventes at medvirke til at bringe området i balance over en årrække.

Flere af skolerne ser ind i et forventet merforbrug i 2024. Dette skal ses i sammenhæng med de besparelser, der er implementeret på området i 2024 i forbindelse med P30 "Sammen om nye løsninger". Fra 1. maj 2024 er Landsbyordningerne ophørt og de 4 skoler Saksild, Hou, Gylling og Hundslund har fået egen skoleledelse. 3 af landsbyskolerne har et akkumuleret underskud fra tidligere år. Gylling Skole forventer en forøgelse af det overførte underskud med 600 t. kr. som primært kan henføres til skoleåret 2023/24.

Der fremlægges en økonomisk genopretningsplan for skoleområdet på udvalgsmødet den 16. september 2024.

Driftsområde: Børnepasning

Virksomheder på området: I perioden januar - februar: Børnehuset Vennelund, Børnehuset Bifrost, Børnehuset Egholmgård, Børnehuset Krible Krable, Børnehuse i Landsbyordningen (Hou, Gylling, Saksild og Hundslund) og Dagplejen. Fra 1. marts er Odder Kommunes 14 børnehuse samlet i Dagtilbud Øst, Dagtilbud Midt-Syd og Dagtilbud Vest.

Der forventes balance i dagtilbud Vest mens dagtilbud Midt-Syd og Øst forventer et underskud i 2024, hvilket skal ses i sammenhæng med, at de hver især har overtaget et akkumuleret underskud fra de 4 børnehuse i Landsbyordningen. Der arbejdes på dels at etablere strukturel balance i 2025 når organisationsændringen har fuld effekt, dels på en gældsnedbringelse. Der er igangsat en proces, hvor Skole/Dagtilbudschef, ledere af dagtilbuddene og økonomikonsulent i samarbejde finder de bedste løsninger for de 14 børnehuse.

Dagplejen havde ved årets start et akkumuleret underskud på -1,567 mio. kr. I forbindelse med P30 er dagplejen blevet pålagt en effektivisering med stigende profil, som medvirker til en forøgelse af underskuddet. Det er ikke realistisk at alle dagplejere er fyldt op hele året, hvorfor der arbejdes videre med dette særskilt.

Omlægning af tilsyn inden for børn og ungeområdet har ligeledes betydet en budgetreduktion i Dagplejen. Dette imødegås ved nedjustering i staben i Dagplejen, hvilket forventes fuldt implementeret primo 2025.

Driftsområde: Familie og Forebyggelse

Virksomheder på området: Børn-, Unge og Familier, SSP, Uddannelses- og Erhvervsvejledningen (del af Ungeenheden).

Der forventes et merforbrug på 0,6 mio. kr. Merforbruget i 2024 er som følge af et overført underskud fra 2023 på 1,2 mio. kr.

Sagens gang

- Udvalget for Børn og Skole den 16. september 2024

Forvaltningen indstiller

At Udvalget for Børn og Skole tager budgetopfølgningen til efterretning, med henvisning til den økonomiske genopretningsplan på skoleområdet.

Aktuel beslutning på Udvalget for Børn og Skole 16-09-2024

Taget til efterretning

Bilag

Bilag - Udvalget for Børn og Skole, 3. økonomiopfølgning 2024

Punkt 10: Godkendelse af beslutningsprotokol

S2021-27347

Forvaltningen indstiller

Jf. Kommunestyrelseslovens §20, stk. 3 skal mødets beslutningsprotokol godkendes.

Hvert tilstedeværende udvalgsmedlem skal senest ved mødets afslutning godkende dette punkt digitalt.

Aktuel beslutning på Udvalget for Børn og Skole 16-09-2024

Godkendt

Ingen fraværende

Mødet sluttede kl. 17

Punkt 11: Ændring af økonomimodel på specialundervisningsområdet i Odder Kommune

S2024-1627

Resumé

I sagen fremlægges forslag til en ændret økonomimodel på specialundervisningsområdet i Odder Kommune. Forslaget supplerer og understøtter det øvrige arbejde med "Bedre muligheder for Alle". Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om at sende den decentrale økonomimodel i høring hos skolebestyrelser, MED-udvalg, faglige organisationer og handicaporganisationer.

Baggrund for sagen

Kommunalbestyrelsen har i forbindelse med effektiviseringer på specialundervisningsområdet i regi af P30 - sammen om nye løsninger anmodet om en gennemgang af de nuværende modeller for visitation og økonomistyring på specialundervisningsområdet.

Specialundervisningsområdet har gennem en årrække, både i Odder Kommune og på landsplan, oplevet stigende elevtal og som følge heraf, økonomiske udfordringer. Dette er løbende blevet håndteret og senest i Kommunalbestyrelsens budgetaftale for 2024, hvor det blev besluttet at tilføre området 3,4 mio. kr. i 2024 og 2,4 mio. kr. i 2025 og frem til en styrkelse af specialundervisningsområdet.

Trods det kommer specialundervisningsområdet forventeligt ud af 2024 med et merforbrug.

Specialundervisningsområdet har derfor været et tema i Udvalget for Børn og Skole gennem længere tid og siden april 2024 har forvaltningen og repræsentanter for skoler, PPR m.fl. arbejdet med en model, der sigter på en større grad af inkludering i den almene folkeskole

I sagen er der gennemgang og forslag til en omlægning af tildelingsmodellen på specialundervisningsområdet, således den understøtter det nye sigte på området.

Det samlede budget på området bliver ikke ændret som følge af omlægningen af modellen.

Kommunalbestyrelsen kan i alle sager anmode skolebestyrelserne om en udtalelse. Forvaltningen anbefaler, at skolebestyrelserne, MED-udvalgene og handicaporganisationer afgiver udtalelse .

Forvaltningens bemærkninger

Den nuværende tildelingsmodel på specialundervisningsområdet

Den nuværende model på specialundervisningsområdet i Odder Kommune har været gældende siden 2019. Det er en central ressourcetildelingsmodel, hvor et koordinationsudvalg disponerer et centralt placeret budget for hele kommunen.

Målet med modellen fra 2019 var blandt andet at udlægge flere midler til lokalt inklusionsarbejde i takt med, at udgifterne til specialklasseundervisning blev nedbragt ved bedre koordinering, større mulighed for at iværksætte lokale tiltag og mulighed for at kanalisere midler til de skoler, hvor behovet er størst.

Hensigten med at udlægge flere midler til lokalt inklusionsarbejde har ikke været muligt at realisere i den grad det var tænkt, da antallet af børn henvist til specialklasser har været stigende i en årrække. Skolerne har derimod oplevet besparelser på almenområdet for kunne modsvare underskuddet i den centrale pulje på specialundervisningsområdet. Dette skete senest i 2023, hvor Kommunalbestyrelsen besluttede, at et forventet merforbrug på specialområdet på 1,6 mio. kr. skulle hentes på skolerne, fordelt efter elevtal.

Herudover tager Odder Kommunes nuværende model ikke højde for, om der er forskelle i elevgrundlaget på tværs af kommunens skoledistrikter. Dette har betydning i forhold til om fordelingen af inklusionsmidler til skolerne sker efter det faktiske behov eller der sker en skævvridning i fordelingen af inklusionsmidler.

For at få belyst disse problemstillinger har Odder Kommune bedt konsulentfirmaet Index100 udarbejde en analyse vedrørende visitationspraksis og specialundervisningsbehov i Odder Kommune. (Analysen er vedlagt som bilag)

Den decentrale økonomimodel

Modellen som Index100 anvender til at vurdere specialundervisningsbehovet er en statistisk analysemodel baseret på sammenhængen mellem et meget stort antal uafhængige baggrundsfaktorer om blandt andet sundhed, familieforhold, uddannelsesniveaue og andre socioøkonomiske forhold og bygger på oplysninger om samtlige ca. 630.000 grundskoleelever i Danmark og deres forældre. Den statistiske model fastlægger, hvilke baggrundsforhold der øger eller mindsker sandsynligheden for at modtage specialundervisning, og er med til at sikre en mere retfærdig fordeling af det decentrale budget til specialundervisning .

Med en decentral tildelingsmodel udlægges midlerne til specialundervisning til skolerne, og den enkelte skole har ansvaret for at finde løsninger i forhold til alle elever, herunder elever med særlige behov.

Med en decentral tildelingsmodel overgår betaling for segregering af en af skolens elever fra den centrale pulje til den enkelte skole. Skolen modtager til at starte med et budget for alle skoledistriktets elever, hvor der er taget højde for skoledistriktets elevgrundlag. Dernæst skal skolen betale for de konkrete elever fra distriktet, der allerede er eller bliver segregeret. Betalingen for segregering medvirker således til at give skolerne et øget incitament til inklusion og sikrer samtidig, at visitation til specialundervisning hviler på en faglig vurdering og ikke på økonomiske hensyn.

Størrelsen af budgetrammen der fordeles ud fra det forventede specialundervisningsbehov, vil afhænge af hvor mange elever der segregeres samlet set pr. skoleår. I takt med, at der arbejdes med de øvrige elementer i "Bedre muligheder for alle", vil antallet af segregerede elever blive mindre og dermed også størrelsen af budgettet til fordeling ud fra skoledistrikternes specialundervisningsbehov.

De frigjorte midler vil i stedet indgå i skolernes lokale inklusionsmidler, som fordeles ud fra skolernes behov for specialpædagogiske indsatser. Denne fordeling er udelukkende baseret på de elever, der er indskrevet på skolen.

Takst for at segregere elever til specialklasse

Fastlæggelse af taksten for at segregere en elev til specialklasse bør være af en størrelse, så der er økonomisk incitament til at inkludere eleven på egen skole. Det må omvendt heller ikke blive så dyrt at indstille en elev til specialundervisningstilbud, at skolen undlader dette af hensyn til økonomien. Heri skal blandt tages hensyn til Odder Kommunes struktur med både små og store skoler.

Der er i modellen fastsat en takst på 234.115 kr. pr. elev, som svarer til tildelingen pr. elev i Odder Kommunes egne specialklasser i 2024.

Undtagelser fra betalingsansvar og fortsat central pulje

Der er i betalingsmodellen få undtagelser, hvor skolerne ikke har et betalingsansvar, såfremt en af skoledistriktets elever segregeres.

Det er elever fra andre kommuner, anbragte børn samt elever, der går på specialskoler. Budget hertil bibeholdes i den centrale pulje. Udgifter til transport, special-SFO/SFO2 holdes ligeledes ude af betalingsmodellen.

Ved at overgå til en decentral model har vi som udgangspunkt en model i balance, da vi ikke udlægger mere budget til skolerne, end der er efter vurdering af posterne i den centrale pulje. Såfremt den enkelte skole segregerer flere elever, end der er lagt budget ud til, vil det alt andet lige, være midler der går fra almen skole.

Indfasning af den decentrale tildelingsmodel

Der foreslås en indfasning af modellen - over en 5-årig periode - der passer sammen med de øvrige tiltag i "Bedre muligheder for Alle"

I indfasning justeres konkret på 3 parametre:

- Segregeringstaksten som skolerne skal betale øges gradvis med 20 % pr. år. Det betyder reelt, at der indtil fuld indfasning fortsat vil være en delvis central betaling for segregerede elever.
- Antallet af segregerede elever falder i takt med almindelig afgang og ved at skolerne gennemfører årlige revisitationer med henblik på at vurdere, om der er elever i specialklasserne som de med fordel kan give et inkluderende tilbud i almenskolen.

- Bufferpulje på 2,5 mio. kr.

Med denne indfasning får skolerne 5 år til at tilrettelægge lokale læringsmiljøer, der i tilstrækkelig grad tilgodeser behovene hos alle deres elever, herunder også de elever der visiteres tilbage til distriktsskolen.

Indfasning - 5 år	Forventede antal segregerede elever pr. skoledistrikt					
	5/9 2024	ÅR 1	ÅR 2	ÅR 3	ÅR 4	ÅR 5
kr.						
Gylling skole	13	8	6	5	4	3
Hou skole	7	8	7	5	4	2
Hundslund skole	3	2	3	2	1	2
Parkvejens skole	76	66	53	40	30	22
Saksild skole	1	1	1	2	2	2
Vestskolen	51	46	41	32	24	20
I alt	151	131	111	86	65	51

Indfasning - 5 år	Budget til lokale inkluderende indsatser på skolerne					
	Budget 2024	ÅR 1	ÅR 2	ÅR 3	ÅR 4	ÅR 5
kr.						
Gylling skole	589.279	418.823	716.828	1.052.605	1.313.905	1.650.066
Hou skole	888.808	430.367	632.883	1.078.406	1.339.993	1.974.132
Hundslund skole	503.358	430.224	540.107	881.033	1.166.750	1.244.249
Parkvejens skole	5.378.011	1.914.483	3.211.346	5.419.866	7.420.017	8.873.823
Saksild skole	1.040.466	480.098	744.549	884.270	991.012	1.163.021
Vestskolen	5.844.862	3.363.677	5.040.810	7.698.224	9.838.742	11.705.255
I alt - Budget til skolerne		7.037.672	10.886.523	17.014.405	22.070.420	26.610.546
Bufferpulje til indfasning		2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Frigjorte midler ved nedsættelse af tildelingen til egne specialklasser		2.220.000	1.820.000	1.320.000	900.000	620.000
I alt - Budget til skolerne inkl. Ikke fordelte puljer	14.244.784	11.757.672	15.206.523	20.834.405	25.470.420	29.730.546

I sammenstillingen med 2024 og indfasningsårene, er det vigtigt at bemærke, at der genereres et forventet merforbrug i 2024 på ca. 4 mio. kr. på specialområdet. Det betyder reelt, at der er udmøntet for meget budget, og såfremt det ikke var blevet udmøntet, ville der reelt have været 10,2 mio. kr. til inklusion på skolerne i 2024.

I tabellen vises også bufferpuljen. I indfasningen af den decentrale økonomimodel skal der tages højde for de nuværende mellemformer og inklusionsbudgetter, så der ikke er skoler, der oplever for store budgetmæssige ændringer i implementeringsfasen. Den konkrete udmøntning vil blive fastlagt når elevtallene og rammerne er på plads for skoleåret.

Som konsekvens af overgangen til den ændrede model vil skolerne opleve ændringer i deres råderum.

Det ændrede råderum er både som følge af den nye måde at arbejde på, men også med baggrund i forhold, der ikke hænger sammen med en ændret økonomimodel. Der er blandt andet en reduktion af budgettet i 2025 på 2,1 mio. kr., som følge af tidligere års budgetaftaler, og som er indarbejdet i indfasningsperioden.

Sammenhæng til budgettildelingsmodellen på almen skole

Det samlede budget på folkeskoleområdet består af både den almene folkeskole og specialundervisningsområdet, og der er en stærk sammenhæng mellem tildelingsmodellerne på de 2 områder. Beslutninger på det ene område kan nemt påvirke råderummet på det andet område. Det skal derfor undersøges hvorvidt den nuværende model fortsat sikrer et eksistensminimum for den almene skole, også når nogle af kommunens skoler er blevet mindre i de senere år.

I implementeringen af den nye folkeskoleaftale, kan der også være elementer, der evt. kan tages højde for i modellen.

Forvaltningen anbefaler derfor at budgettildelingen til almen undervisning genbesøges, så det reelt sikres, at alle Odder kommunes folkeskoler kan løfte opgaverne i såvel almenundervisningen som i forholdet til elever med særlige behov.

Tildeling til Odder Kommunes Specialklasserækker og SFO/SFO2

Tildelingen til elever i specialklasser i Odder Kommune er baseret på en takst pr. elev. I 2024 er taksten fastsat til 234.115 kr. pr. elev. Herudover er der rammebudget til E-team og Skole- og Familieenheden.

I forbindelse med gennemgangen af den nuværende model, er der sammenlignet med udgifter til at drive specialklasser i omegnskommuner, og her har Odder Kommune en god tildeling pr. elev i forhold til øvrige kommuner. Der tildeles eksempelvis ca. 37.000 kr. mindre pr. elev i Aarhus Kommune.

Der bør dog være opmærksomhed på, at det nuværende tilbud i Odder Kommune på sigt vil blive mere specialiseret, efterhånden som flere elever inkluderes i almen undervisningen. For at sikre optimale livsmuligheder for disse anbefaler forvaltningen derfor, at der bibeholdes en god normering i specialklasserne.

Hvis tildelingen reduceres med 20.000 kr. pr. elev i egne specialklasser vil det med det nuværende elevtal frigive 2,2 mio. kr. Beløbet vil i så fald indgå i implementeringen af den nye tildelingsmodel til specialundervisning. Reduktionen vil først være fra skoleåret 25/26.

Tildelingen til specialklasselever i SFO og SFO2 fastholdes på sit nuværende niveau og med den nuværende model, hvor antal indmeldte pr. 1. september danner baggrund for skoleårets budget.

Det forslås dog at der sker en tilretning af modellen således en specialklasseelev indmeldt i henholdsvis SFO eller SFO udløser samme budgetbeløb, uanset hvor i kommunen tilbuddet er.

For SFO er tildelingen 87.013 kr. pr. indmeldt i 2024.

For SFO2 er tildelingen 40.051 kr. pr. indmeldt i 2024.

Det er forventningen at budgettet til SFO/SFO2 vil blive mindre i de kommende år, som følge af den lavere grad af segregering. Frigjorte midler vil indgå i budgettet til lokale inklusionsindsatser på skolerne.

Sagens gang

- Udvalget for Børn og Skole den 16. september 2024
- Udvalget for Økonomi og Erhverv den 30. september 2024
- Kommunalbestyrelsen den 8. oktober 2024

Forvaltningen indstiller

At Udvalget for Børn og Skole godkender den beskrevne decentrale tildelingsmodel på specialområdet.

At Udvalget for Børn og Skole godkender den forslåede indfasningsmodel.

At udvalget for Børn og Skole godkender en nedsættelse af taksten til egne specialklaser med 20.000 kr. pr. elev, og at de frigjorte midler vil forblive på området og indgå i implementeringen af "Bedre muligheder for Alle".

At Udvalget for Børn og Skole godkender at forvaltningen i 2025 igangsætter en analyse af behovet for justering af tildelingsmodellen på almenområdet

At udvalget for Børn og Skole harmoniserer tildelingen til specialklasselever i SFO/SFO2 på tværs af kommunens tilbud.

Aktuel beslutning på Udvalget for Børn og Skole 16-09-2024

Punktet udsættes til mødet i udvalget for Børn og Skole d. 21. oktober. Desuden vil det blive behandlet i Sammen om Skolen d. 25. september, og bemærkninger fra dette møde vil blive indarbejdet i sagen.

Bilag

Model for specialundervisning i Odder Kommune_2025/2026

Ydelsesbehov og visitationspraksis på specialundervisningsområdet i Odder Kommune PP -d. 6.sep.24

Høringsbrev_tildelingsmodel på specialområdet i Odder Kommune